

Obrovská vlna solidarity

Bezprostředně poté, co 10. prosince 2019 došlo v jedné z ambulancí FNO k tragédii, která všemi otřásla, fakultní nemocnice zřídila na podporu pozůstalým a obětem útoku sbírkový účet, kde se hned během prvního dne vybralo přes 800 tisíc korun. Na účet číslo 73030761/0710 lze přispívat do 31. března 2020.

Den po útoku se v prostorách nemocnice uskutečnila zádušní mše, které se zúčastnili pozůstalí, zdravotníci i pacienti a návštěvníci nemocnice.

Občané, státní i soukromé organizace a další subjekty od počátku vyjadřovali a nadále vyjadřují upřímnou soustrast pozůstalým, podepisují kondolenční knihu umístěnou ve vestibulu polikliniky, zapalují svíčky

Tragická událost vyvolala mezi veřejností obrovskou vlnu solidarity. Na výzvu Krevního centra FNO, kde docházely zásoby „univerzální“ krevní skupiny 0-, se během dvou dnů dostavilo k odběru přes 300 dárců, z toho téměř stovka jich přišla darovat krev úplně poprvé.

a pokládají květiny před budovu polikliniky na spontánně vzniklá pietní místa.

„Rád bych poděkoval zejména těm, kteří bezprostředně po incidentu, ještě než přijela Policie ČR, bez ohledu na ohrožení vlastního života, pomáhali raněným. Smekám před sanitářkami, sestrami,

lékaři a lékařkami z traumatologické ambulance, ortopedické ambulance, interní ambulance, kardiologické ambulance, chirurgické ambulance, traumatologické ambulance a neurologické ambulance,“ vyzdvihl statečnost zaměstnanců nemocnice ředitel FN Ostrava MUDr. Jiří Havlant, MHA. „Velký dík patří také všem týmům, které se podílely na následné léčebné a ošetrovatelské péči. Je potřeba ocenit, že v nebezpečné situaci zdravotnický personál nemocnice nepropadl panice, naopak obětavě pomáhal pacientům a sobě navzájem,“ dodal.

Od počátku poskytovaly týmy specialistů psychosociální pomoc a podporu jak příbuzným obětí, tak zdravotníkům a přítomným pacientům. Svoji podporu a poděkování všem zasahujícím složkám, včetně zdravotníků FN Ostrava, vyjádřili kromě vedení FN Ostrava i představitelé státu, Moravskoslezského kraje a statutárního města Ostravy. Úžasné nasazení všech složek ocenil také ministr zdravotnictví Adam Vojtěch: „Obdivuji rychlou reakci všech zdravotníků, kteří na místě ošetřovali zraněné v době, kdy ještě nebylo jisté, zdali jim stále nehrozí nebezpečí. Děkuji jim za jejich neskutečnou obětavost a profesionální reakci.“

Ing. Petra Petlachová
vedoucí oddělení komunikace

První konference onkologické skupiny

Kongresový sál hotelu Clarion se v listopadu stal dějištěm historicky první konference regionální onkologické skupiny Moravskoslezského kraje. Klíčovou rolí ve skupině zaujímá Komplexní onkologické centrum FNO, které má velké zkušenosti se specializovanou péčí o onkologicky nemocné pacienty. Partnery mu jsou nemocnice v Opavě, Havířově, Frýdku-Místku a v Ostravě na Fifejáchách.

Hlavním tématem konference byla organizace onkologické péče v regionu. Současně se ve stejný den a na stejném místě konal i kulatý stůl, který organizoval Zdravotnický deník na téma Dostupnost, financování a organizace zdravotní péče o onkologicky nemocné v regionech. U kulatého stolu se k diskusi sešli zejména zástupci nemocnic, zdravotních pojišťoven, MS kraje.

- Pet -

Tisící zákrok

Tisící lékařský zákrok kvůli akutní cévní mozkové příhodě byl v sobotu 7. prosince proveden na oddělení intervenční neuroradiologie a angiologie FNO. Tzv. mrtvice je v ČR jednou z nejčastějších příčin smrti. Komplexní cerebrovaskulární centrum FNO zajišťuje nepřetržitou, vysoce specializovanou péči o pacienty s cévními onemocněními mozku pro spádovou oblast celého regionu a části Zlínského kraje.

- Pet -

O významných momentech letošního roku ve FNO hovoří na straně 3 ředitel nemocnice MUDr. Jiří Havlant, MHA.

3. ročník konference Dětské polytrauma

Již tradičně se poslední listopadovou středu konal v hotelu Imperial v Ostravě již 3. ročník konference Dětské polytrauma, pořádaný ve spolupráci LF OU, FN Ostrava a ZZS Moravskoslezského kraje. Úvodního slova konference se ujali garanté konference: ředitel FN Ostrava MUDr. J. Havrlant, MHA, děkan LF OU doc. MUDr. A. Martínek, CSc., a náměstek ředitele ZZS Moravskoslezského kraje MUDr. D. Holeš.

Nosným tématem konference byla popáleninová traumata u dětí. V rámci přednášek byly zmíněny zásady péče o popálené dítě v přednemocniční péči, při primárním ošetření v nemocnici a při další péči na JIP. Pozvání na konferenci přijali zástupci všech tří popáleninových center v ČR, včetně Kliniky popáleninové medicíny a rekonstrukční chirurgie FN Ostrava, zastoupené MUDr. I. Zámečnickovou. Aktivně se dále zúčastnili lékaři Kliniky anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny, Kliniky úrazové chirurgie a Kliniky dětského lékařství. Z dalších přednášejících lze jmenovat MUDr. K. Höschlovou ze ZZS Liberec, která zmínila zásady péče o traumatizované dítě v horském terénu a svou přednášku doprovázela zajímavými videozáznamy ze zásahu LZS v Al-

pách. Doc.MUDr. S.Nosál, PhD., přednosta Kliniky dětské anesteziologie a intenzivní medicíny JLF UK a UNM v Martině vystoupil s přednáškou o poranění dýchacích cest u dětí, doprovázenou videozáznamy náročného bronchoskopického ošetření. Velký zájem účastníků vyvolala přednáška plk.MUDr. R.Uhra z 6. Polní nemocnice AČR a LF UP v Olomouci, který názorně prezentoval možnosti vojenského zdravotnictví při ošetřování dětských pacientů v polních podmínkách. Rovněž nelze nezmínit zajímavé přednášky kolegů z LF MU v Brně, MUDr. J.Klučky PhD, a MUDr. M. Kratochvíla z oblasti dětské intenzivní medicíny. Závěr patřil MUDr. M. Prchlíkovi z Thomayerovy nemocnice v Praze a MUDr. Toufarovi z Nemocnice České Budějovice.

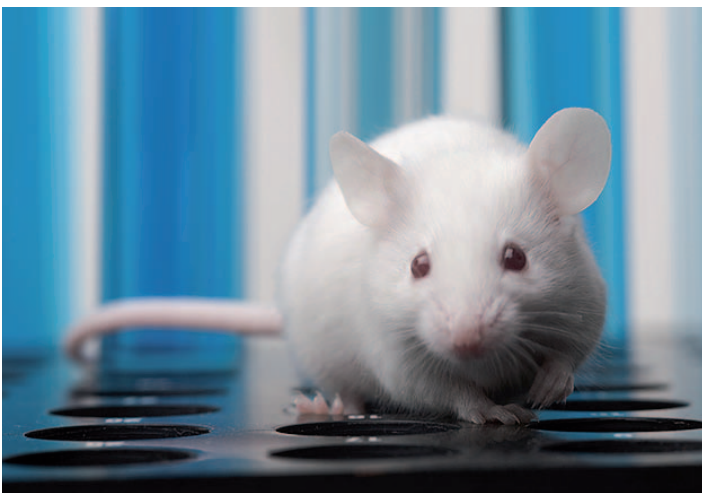
Zcela plný přednáškový sál i při posledních přednáškách a celkovým počtem téměř 300 registrovaných účastníků představuje pro celý organizační tým závazek do budoucna. Věříme, že 3. ročník konference Dětské polytrauma byl pro všechny účastníky přínosem a všechny zveme na další ročník, který se bude konat 25. listopadu 2020 v Ostravě.

Za organizační tým: J. Divák a J. Neiser

Lékařská fakulta OU informuje

Vivárium pro biomedicínský výzkum

Lékařská fakulta Ostravské univerzity podpoří ze svého rozpočtu rekonstrukci budovy, která bude následně sloužit jako vivárium pro chov imunodeficitních myši vhodných pro biomedicínský výzkum.

v areálu Lékařské fakulty OU změnit. Biomedicínské centrum BCRG bylo založeno v roce 2015 jako společný projekt Lékařské fakulty Ostravské univerzity a Fakultní nemocnice Ostrava (Klinika hematonekologie FNO). Rekonstrukce nevyužívané budovy v areálu LF OU byla zahájena v září 2019 a předpokládané dokončení stavby je plánováno na březen 2020. Následně vybavení budovy

potřebným zařízením pro chov myši, získání akreditace a samotný výzkum bude zajištěno s finanční podporou OP VVV ze dvou projektů: Nové směry biomedicínského výzkumu na Ostravsku a Cell Coolab Ostrava – Výzkumné a vývojové centrum pro buněčnou terapii v hematologii a onkologii. Tyto projekty budou do konce roku 2022 ukončeny, poté se předpokládá navázání dalších projektů v oblasti podpory výzkumu a do budoucna je plánováno i komerční využití vivária.

Obdobná infrastruktura se dosud v Moravskoslezském kraji nenachází. Ostravská univerzita se tak stane atraktivní institucí i pro biomedicínské výzkumníky ze zahraničí a umožní tak rozvoj stávajících vědeckých týmů v rozsahu, který dosud nebyl možný.

Obdobná infrastruktura se dosud v Moravskoslezském kraji nenachází. Ostravská univerzita se tak stane atraktivní institucí i pro biomedicínské výzkumníky ze zahraničí a umožní tak rozvoj stávajících vědeckých týmů v rozsahu, který dosud nebyl možný.

Mikulášská nadílka a rozsvícení vánočního stromu

Ve čtvrtek 5. prosince vstoupila Fakultní nemocnice Ostrava do adventu rozsvícením vánočního stromu, který se rozzářil před Klinikou dětského lékařství FNO. K příjemné atmosféře výraznou měrou přispěli Porubští trubáci i chutný punč, děti se nejvíc těšily na mikulášskou nadílku. Ta ten den neminula ani malé hospitalizované pacienty, za nimiž Mikuláš s čerty a anděly dorazil díky organizaci HAIMA Ostrava. Děkujeme!

- red -

Prevence dekubitů

V rámci Mezinárodního dne dekubitů, který připadá na 21. listopad, konzultantky pro hojení ran z FNO seznámily veřejnost v Avion Shopping Parku Ostrava s problematikou správného a účinného léčení ran a s prevencí dekubitů.

Onkologická preventivní prohlídka

Klinika onkologická FNO nabízí klientům Všeobecné zdravotní pojišťovny onkologické preventivní prohlídky. V rámci vyšetření bude provedeno laboratorní, sonografické, rentgenové a klinické vyšetření potřebné k odhalení případného nádorového onemocnění.

Fakultní nemocnice Ostrava – špičkové zdravotnické zařízení 21. století

Rozhovor s MUDr. Jiřím Havlantem, MHA, ředitelem Fakultní nemocnice Ostrava, který vznikl v závěru listopadu, mapuje prvních jedenáct měsíců roku.

Pane řediteli, když se ohlédnete za právě končícím rokem, jaký byl, co nemocnici přinesl?

Pro mě osobně to byl rok změny, kdy jsem na začátku roku přešel ze zdravotní pojišťovny do naší nemocnice. Ale to není tak důležité jako to, co se ve Fakultní nemocnici Ostrava během těchto uplynulých měsíců podařilo. Myslím, že to byl rok úspěšný. Povedlo se dokončit zadávací dokumentaci a vysoutěžit výstavbu nového psychiatrického pavilonu včetně dětského stacionáře. Pokud to klimatické podmínky dovolí, tato investiční akce, zapadající do reformy psychiatrické péče v České republice, by mohla být odstartována hned na začátku roku 2020.

Druhým důležitým mezníkem letošního roku je příprava rekonstrukce a současně přístavby centrálních operačních sálů. Ty neprošly zásadní rekonstrukcí od doby otevření monobloku, k němuž došlo před 25 lety, přitom je nezbytné, aby odpovídaly nárokům a potřebám současné moderní medicíny. Dokončená prostorová studie rekonstrukce operačních sálů a přístavby jejich nové části už byla odevzdána na ministerstvo zdravotnictví. Cílem je v příštím roce zajistit finanční prostředky na tuto náročnou, ale pro naši nemocnici velice významnou a důležitou akci.

Kromě přípravy těchto dvou zásadních projektů se nám podařilo nastartovat spoustu dalších, pro nemocnici stěžejních akcí. Zaměstnancům, návštěvníkům nemocnice i pacientům komplikuje život nedostupnost parkování v nemocničním areálu. Tuto problematiku řešíme jak organizačními opatřeními, které se týká průjezdnosti areálu, a zároveň zavedením parkovacích ploch zvlášť pro návštěvníky a zvlášť pro zaměstnance, tak přípravou studie na výstavbu parkovacího domu.

Významným momentem letošního roku byl i podpis memoranda o spolupráci při poskytování a zajišťování zdravotní péče v regionu, které jsme uzavřeli společně se zástupci Moravskoslezského kraje. Toto memorandum se dotýká také spolupráce v oblasti rozvoje elektronizace zdravotnictví. S tím úzce souvisí i fakt, že ve Fakultní nemocnici Ostrava je zaváděn nový nemocniční informační systém, na který by všechna naše pracoviště měla být postupně převedena k 1. dubnu 2020. Oblasti nových technologií se týká i postupný rozvoj nově budovaného centra telemedicínských služeb, které kromě jiného pomůže díky vzdálenému přístupu zjednodušit komunikaci mezi lékařem a pacientem v řadě medicínských oborů. Centrum te-

lemedicínských služeb ulehčí práci zdravotníkům a hlavně přispěje ke zvýšení komfortu pacientů, protože jim dodá potřebný klid, ušetří čas a nezanedbatelné náklady na cestování.

A když už se ohlédnu za bezmála uplynulým rokem, rozhodně nemohu opomenout ani to, že se nám podařilo obhájit akreditaci udělenou Spojenou akreditační komisí. Je to především zásluha všech zaměstnanců nemocnice, a za to jim patří velký dík! Jde o nejnáročnější akreditaci v České republice, která kontroluje standardy zdravotnické péče napříč všemi medicínskými odbornostmi. To, že jsme ji obhájili, potvrzuje, že námi poskytovaná zdravotnická péče je vysoce kvalitní.

Vyjmenoval jste opravdu hodně příkladů. Na co jste ale pyšný nejvíc?

Na lidi, kteří v nemocnici pracují. Za tu dobu, co zde působím, jsem tady potkal spoustu skvělých odborníků, známých i daleko za hranicemi Ostravy a Moravskoslezského kraje. Pracuje tu množství vynikajících lékařů, sester a zdravotnického i nezdravotnického personálu.

A co zásadního nemocnici čeká v příštím roce?

Ze střednědobých úkolů a plánů je to pokračování v postupném rozšiřování spektra poskytovaných laboratorních služeb. Chceme, aby nemocnice byla v provádění těchto výkonů soběstačná a aby

externím laboratořím byly zadávány jen ty výkony, které nebudeme v naší nemocnici rozvíjet. K dalším úkolům patří obnova a modernizace přístrojové techniky, například magnetické rezonance a angiolinky. Připravit se musíme také na obnovu v České republice unikátního kybernetického nože, jehož nová generace by měla být pacientům, kteří sem přijíždějí z celé republiky, dostupná bez jakékoliv prodlevy v poskytování této vysoce specializované léčebné péče.

Pane řediteli, co byste zaměstnancům nemocnice a čtenářům Nemocničních listů popřál do nového roku?

Hlavně hodně zdraví a pohody. Přeji všem, aby do nadcházejícího roku načerpali hodně pozitivní energie a sil potřebných k tomu, abychom naši nemocnici společně posunuli zase o kus dál. Fakultní nemocnici Ostrava přeji, ať se daří postupně naplňovat všechny plány nezbytné k tomu, aby byla špičkovým zdravotnickým zařízením odpovídajícím potřebám 21. století.

- red -

Dne 8. prosince uplynulo 25 let od první operace uskutečněné v nových operačních sálech monobloku, který byl slavnostně otevřen o dva měsíce dříve. Operaci pupeční kýly u čtyřletého dítěte provedl MUDr. Tomáš Posolda, tehdejší přednosta Chirurgické kliniky FNO a vedoucí lékař oddělení centrálních operačních sálů.

V průběhu prvního roku provozu tohoto pracoviště se uskutečnilo více než 3 800 operačních výkonů, jejichž počet neustále rostl a v posledních deseti letech se ustálil na počtu přibližně 15 500 operací ročně. Celkový počet operací za 25 let dosáhl k 400 tisícům operačních výkonů.

Seminář zaměřený na plošný screening sluchu

Klinika otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku FNO a LF Ostrava uspořádala v úterý 3. prosince seminář zaměřený na plošný screening sluchu.

„Letošní seminář byl zaměřen na poruchy komunikace nedoslýchavých dětí a nových trendů v jejich léčbě. Byl určen všem, kteří se podílejí nejen na vyšetřování v rámci plošného screeningu, ale také na péči o nedoslýchavé či neslyšící. Kromě otorinolaryngologů a neonatolo-

gů bylo setkání určeno také pediátrům z regionu i logopedům a pedagogům, například ze Základní školy a mateřské školy pro sluchově postižené v Ostravě, která sídlí v Porubě, a s níž naše klinika dlouhodobě spolupracuje. Semináře se pravidelně zúčastňují rovněž studenti speciální pedagogiky nebo medicíny,“ říká prof. MUDr. Pavel Komínek, Ph.D., MBA, přednosta Kliniky otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku Fakultní nemocnice Ostrava, a doplňuje, že prosincového setkání, které se

uskutečnilo v přednáškové místnosti Domova Slunečnice Ostrava, se zúčastnilo na osm desítek odborníků z regionu i ostatních částí republiky.

„Moravskoslezský kraj byl v roce 2010 prvním regionem v republice, kde se podařilo provádět plošný screening sluchu novorozenců. Naším aktuálním cílem je zlepšení statistického hodnocení, které nám může pomoci zlepšit výsledky screeningu,“ vysvětluje profesor Komínek.

Otologický den poprvé v Ostravě

Ve čtvrtek 5. prosince se konal 59. ročník Otologického dne. Poprvé v historii se tato významná konference, pořádaná otologickou sekcí České společnosti otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku ČLS JEP, uskutečnila v Ostravě. Záštitu se ujala Klinika otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku Fakultní nemocnice Ostrava a LF OU. Přednostu této kliniky, prof. MUDr. Pavla Komínka, Ph.D., MBA, jsme požádali o rozhovor.

Pane profesore, předpokládám, že šlo o mimořádný moment.

Určitě ano. To, že se Otologický den poprvé ve své historii konal v Ostravě, je pro naše pracoviště velká čest. Za pomoc při přípravě akce bych chtěl poděkovat svým spolupracovníkům z kliniky i firmě BOS.org., která pro nás seminář zajistila po organizační stránce. Akce se zúčastnilo 127 kolegů z celé České republiky.

Tématem kulatého stolu byla sluchová trubice. Proč právě tento motiv?

Problematika sluchové trubice se táhne naším oborem jako červená niť. Důvodem zařazení tohoto tématu je skutečnost, že jsme se jako pracoviště – zvláště MUDr. Martin Formánek, Ph.D. – společně s kolegy z FN Hradec Králové podíleli na přípravě monografie Sluchová trubice, která vy-

šla v letošním roce. V této publikaci jsou shrnuty nejnovější informace o stavbě, funkci, diagnostice a léčbě sluchové trubice – Eustachovy trubice – a nemocí, s nimiž se setkáváme v důsledku její poruchy.

Debata byla věnována endoskopické ušní chirurgii.

Endoskopický přístup u operací uší je ožehavé a v posledních letech značně diskutované téma. Cílem tohoto panelu je porovnat argumenty, které endoskopický přístup podporují, s argumenty a limity stojícími proti širšímu zavedení tohoto přístupu. Domnívám se, že na zhodnocení skutečného přínosu si budeme muset počkat zhruba dvě desetiletí. Pak uvidíme, zda se metoda udrží, nebo bude zapomenuta.

V editoriale konferenční zmiňujete, že se podařilo významně snížit počty pacientů vyžadujících operační řešení zánětů středního ucha. Díky čemu se to povedlo?

V minulosti jsme se setkávali se 4krát až 5krát větším počtem operací středního ucha. Ty byly prováděny především u komplikací akutních středoušních zánětů – s akutním zánětem středního ucha se setká zhruba 70 procent všech dětí do 3 let věku. Díky zavedení antibiotické léčby počet komplikací významně poklesl a dnes jsou tyto

operace prováděny z důvodu komplikací akutního středoušního zánětu v zásadě výjimečně. Operace středního ucha v současné době provádíme především u chronických zánětů středního ucha, jichž je ale také méně, zhruba polovina, než tomu bylo dříve.

Rovněž jste nastínil nové postupy a technologie, které umožňují zlepšit sluch a kvalitu života nemocných. Můžete prosím uvést příklady z praxe na Klinice otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku FNO a LF Ostrava?

Naše pracoviště patří mezi čtyři implantační centra v republice, tedy centra, kde jsou u neslyšících nebo těžce nedoslýchavých pacientů prováděny operace kochleárních implantací a zaváděny středoušní implantáty. Jde o program, který má velkou budoucnost a perspektivu, protože vrací pacienty do aktivního života. Pokud člověk neslyší, izoluje se, okolím je považován za „hloupého“. Pravdou ale je, že takový člověk mnohdy jen nedoslýchá a nezvládá sledovat komunikaci. Další technickou pomůckou, kterou dlouhodobě používáme pro léčbu nedoslýchavých, jsou sluchadla. Nejmodernější sluchadla dnes mohou velmi často zcela kompenzovat i velkou nedoslýchavost a jsou tak pro nemocné velkým benefitem.

Texty na straně: Lenka Gulašiová

Prestižní cena Neuron boří zažitě předsudky o Ostravě, říká RNDr. Michal Šimíček, Ph.D.

O tom, že RNDr. Michal Šimíček, Ph.D., z Kliniky hematologie FNO v listopadu převzal prestižní cenu Neuron v oblasti medicíny, jsme informovali už v minulém vydání Nemocničních listů. A tam jsme slíbili také rozhovor s oceněným. Tady je.

Pane doktore, jaký je to pocit ocitnout se v tak výjimečné společnosti nositelů ceny Neuron?

Je to velká pocta a zejména ocenění práce celého týmu. Rozhodně také povzbuzení a závazek do budoucnosti, abychom naplnili očekávání, která jsou do našeho výzkumu vložena.

Jaký přínos má toto ocenění pro vás osobně a jaký pro váš výzkum?

Prestižní cena Neuron boří zažitě předsudky o Ostravě, kde dlouhou dobu prakticky neexistoval mezinárodně uznávaný biomedicínský výzkum. Naše pracoviště bude nyní více viditelné a upřímně věřím, že také díky medializaci budeme schopni přilákat řadu nových excelentních vědců a iniciovat další významné projekty.

Studoval a dlouhodobě jste působil na prestižních zahraničních pracovištích v Belgii, Londýně a Cambridge. Přesto jste se vrátil do Ostravy. Nebyla nebo není vám takzvaně malá?

Přesunout se z Cambridge do Ostravy a zároveň odmítnout nabídky z jiných renomovaných center patřilo mezi jedno z mých nejtěžších rozhodnutí v životě. V dnešním globalizovaném světě ovšem již tolik nezáleží, kde se člověk nachází, ale zejména s jakými lidmi spolupracuje. Měl jsem obrovské štěstí, že se nám podařilo sestavit skutečně špičkový vědecký tým a využít mnoha kontaktů v zahraničí.

Jaké máte ve Fakultní nemocnici Ostrava podmínky pro vědeckou práci? Jak velký a jak kvalitní tým máte k dispozici?

Podpora naší výzkumné činnosti ze strany FNO je velmi významná a nadmíru si toho vážíme. Možnost využívat prostory laboratoří a přístrojové vybavení je pro úspěch zcela zásadní. Oddělení FNO pro vědu a výzkum pak odvádí vynikající práci zejména při administraci mnoha grantových projektů. Náš tým nyní tvoří tři podskupiny, které dohromady čítají zhruba dvacet vědecko-výzkumných pracovníků a pomocný personál. Velká řada kolegů navíc přišla z věhlasných zahraničních pracovišť.

Vyvíjíte unikátní technologie buněčné terapie pro různé typy rakoviny. Co je cílem tohoto vývoje? Jak se mohou výsledky odrazit ve zkvalitnění léčby pacientů? Jaký přínos vaše práce znamená pro onkologicky nemocné?

Buněčná terapie představuje revoluční typ léčby, kdy se v laboratoři vytvoří specializované imunitní buňky nesoucí specifické receptory schopné rozoznat a cíleně eliminovat nádor. Oproti dosavadním postupům je léčba využívající modifikované imunitní buňky velmi bezpečná, extrémně účinná a navíc jí lze v průběhu vývoje nádoru přizpůsobovat tak, aby její účinek byl prakticky trvalý. V horizontu několika let plánujeme u některých projektů zahájit první klinické testování u pacientů s leukémií nebo mnohočetným myelomem. Zároveň bychom chtěli ve spolupráci s biomedicínským centrem 4MEDI zahájit produkci vlastních prepa-

Podpora výzkumné činnosti je ze strany FNO velmi významná.

rátů pro buněčné terapie. FNO by tak brzy mohla figurovat jako významné mezinárodní centrum pro tento typ léčby onkologických onemocnění.

Na jakou problematiku se chcete ve své vědecké práci zaměřit v budoucnu?

Mimo vývoje nových terapeutických metod se náš tým zabývá také základním výzkumem, který je nezbytný pro pochopení fundamentálních mechanismů vedoucích k tvorbě nádoru. Jeden z projektů se například věnuje odkrytí molekulárních procesů vývoje B-lymfocytů. Hlubší poznání zásadních biologických dějů v budoucnu pomůže ve vývoji nových diagnostických postupů a dokonalějších typů léčby.

Nedá mi nezeptat se. Pracoval jste po boku nositelů Nobelových cen. O které vědce šlo, kdy a kde jste se s nimi potkal, čím jste se zabývali? Když pomínu jejich vysokou profesionální úroveň, jací byli po lidské stránce?

V Cambridge jsem působil na Medical Research Council, kde pracovalo mnoho slavných vědců. Z neznámějších to jsou Francis Crick a James Watson – objevitelé struktury DNA, Frederick Sanger – nositel dvou Nobelových cen, nebo César Milstein – vynálezce monoklonálních protilátek. Osobně jsem se měl tu čest chodit na oběd s Venkím Ramakrishnanem, který popsal strukturu ribozómu. Vedle naší laboratoře měl kancelář Richard Henderson, jenž získal v roce 2017 Nobelovu cenu za vývoj kryogenní elektronové mikroskopie. Oba výše zmiňovaní byli velmi pokorní vědci a příjemní lidé.

V léčbě pacientů hraje velkou roli také stravování

Ve Fakultní nemocnici Ostrava pracuje 11 nutričních terapeutek, které jsou soustředěny v Odboru léčebné výživy a stravování FNO. Ten zahrnuje část klinickou a část provozní.

Provozní nutriční terapeut připravuje léčebnou výživu, sestavuje jídelní plány pro pacienty, kontroluje dodržování technologických postupů při přípravě stravy i dodržování energetické a biologické hodnoty jednotlivých diet, provádí výstupní kontroly při expedici stravy na jednotlivá oddělení. Klinický nutriční terapeut zpracovává a hodnotí nutriční anamnézy, navrhuje používání enterální výživy, dietetik, sestavuje speciální postupy při nutričně závažných stavech, poskytuje specializovanou nutriční péči pacientům nebo klientům sociálních služeb se závažnými poruchami výživy a metabolismu, sestavuje nutriční plány pro specifické skupiny.

Cílem je identifikování nutričních problémů u rizikových pacientů, pacientů v malnutrici a pacientů s nejrůznějšími výživovými problémy a také předcházení závažnějším zdravotním komplikacím způsobeným nedostatečnou či nevhodnou výživou.

Tým odborníků

Nutriční terapeutka Renata Kosmáková vede osmičlenný tým, jehož součástí jsou nutriční terapeuti Jarmila Ciprysová, Radka Glombová, DiS., Oskar Král, DiS., Karla Sedláčková, Martina Siwková DiS., Darja Smolková, Žaneta Stružová a Žaneta Vařechová. Ti střídavě pracují buď jako provozní nutriční terapeuti, nebo v centru klinické výživy. Součástí odboru je i tříčlenný tým mléčné kuchyně, v němž společně s nutriční terapeutkou Danou Flégrovou, jež tým vede, pracují nutriční terapeutka Žaneta Hrubá a kuchařka Irena Beuková. Tato trojice nepřetržitě 365 dní v roce po celý den připravuje veškerou kojeneckou stravu pro všechny

**Naše potrava má být lékem a naše léky mají být potravou.
Nemocného je nutno dietou nejen léčit, ale i živit.**

Hippokratés (5. st. př. n. l.)

novorozence ve FNO, kteří jsou krmeni umělou výživou.

K Odboru léčebné výživy a stravování FNO patří i centrum klinické výživy, které na základě závazných norem poskytuje specializovanou péči na úseku klinické výživy.

Kvalita služeb poskytovaných nutričními terapeutky je garantována akreditací odboru v systému HACCP. Cílem je maximální bezpečnost výrobků minimalizací zdravotních rizik a dodržováním akreditačních standardů a pravidel podle SOP – ÚNLP – 16 Hodnocení stavu výživy a indikace nutriční podpory.

Odbor spolupracuje s LF OU a studentům oboru nutriční terapeut nabízí možnost praxí a odborných stáží.

Také v roce 2020 je cílem Odboru léčebné výživy a stravování FNO nadále pracovat s moderními metodami, neustále se vzdělávat ve svém oboru a pokračovat ve spolupráci se všemi klinikami a ambulancemi ve FNO.

Ing. Jaroslava Jaššová
vedoucí odboru OLVaS

Když potrubní poštou proudí mléko

Samozřejmě že potrubní poštou ve Fakultní nemocnici Ostrava mléko neteče. Ale pokud je třeba operativně jednat, bývá mléčná strava posílána i tímto způsobem na jednotlivá oddělení, kde na ni čekají malí pacienti. Pro ty připravuje mléko i mléčné pokrmy tříčlenný tým mléčné kuchyně, jehož vedoucí, nutriční terapeutka Dana Flégrová, se pouští do vyprávění.

„Denně připravíme zhruba 300 jednotlivých dávek mléka, která v 50-, 130- a 240mililitrových lahvičkách putují k dětem hospitalizovaným v naší nemocnici. Jde v průměru až o 25 litrů mléka denně, které je připravováno pro novorozence i předčasně narozená miminka, ale mléčnou stravu chystáme také pro dvouleté děti, pokud jsou na ni zvyklé. Nespolupracujeme přitom jen s neonatologickým oddělením nebo

Denně je připraveno zhruba 300 jednotlivých dávek mléka.

s Klinikou dětského lékařství FNO, kde je šest oddělení, ale i s dalšími pracovišti, kde bývají děti hospitalizovány,” vysvětluje Dana Flégrová a jako příklad uvádí infekční oddělení, chirurgii nebo popáleninové centrum. A zmiňuje také to, že denně bývají připraveny až dvě desítky různých druhů mléka. „Záleží na věku dítěte, podle kterého jednotliví výrobci rozdělují mléka do několika skupin. Pracujeme s mléky několika renomova-

ných značek, abychom kromě jiného zaručili, že dítě dostane to mléko, na které je zvyklé a které mu vyhovuje. Ale mléka nerozdělujeme jen podle věku dítěte. Některá miminka jsou intolerantní k cukru, jiným způsobuje problémy tuk, další mají alergii na mléčnou bílkovinu. Proto připravujeme pro každé dítě speciální mléko. Často pracujeme s mléky hypoalergenními.”

V mléčné kuchyni jsou chystána nejen mléka, ale také krupice, pudinky a dokonce i ovary z bio rýže a kaše bez obsahu mléka. Přímou úzkostlivě se tu dbá na to, aby vše bylo zcela sterilní, pracuje se v roušce, sterilním plášti a rukavicích.

„Z každého oddělení dostaneme seznam dětí, pro které máme mléko připravit, i s rozpisem, jaké množství a kolik dávek. Mléko je připravováno 5krát denně, ranní služba chystá tři, odpolední dvě dávky. Každá lahvička je přitom označena oddělením, jménem dítěte a datem jeho narození, uveden je druh mléka, datum přípravy a expirační doba. Sestra, která o dítě pečuje, má tedy všechny potřebné údaje k dispozici,” vypráví Dana Flégrová a vzpomíná na dobu, kdy bylo třeba psát všechny etikety ručně. Dnes vše vytiskne počítač. To ulehčilo práci zaměstnankyním mléčné kuchyně a – co si budeme povídat – i sestřám. Tištěné etikety jsou totiž mnohem lépe čitelné... „Pracuji tady třiadvacet let, takže mám co srovnávat. Počítače nám velmi usnadnily jak komunikaci s jednotlivými oddělení, tak orientaci v tom, co pro kterého pacienta připravit. Tyto údaje se totiž někdy v průběhu dne mění a my na ně musíme aktuálně reagovat. Změnu k lepšímu znamenalo i zavedení jednorázových umělohmotných lahviček. Dříve jsme používali skleněné, které bylo třeba mýt a sterilovat, sklo bylo křehké, rozbíjelo se,” uzavírá Dana Flégrová.

Tým, který dbá o kvalitu stravování jak hospitalizovaných pacientů, tak zaměstnanců nemocnice

Nutriční terapeutka Renata Kosmáková vede osmičlenný tým centra klinické výživy, který dbá o kvalitu stravování jak hospitalizovaných pacientů, tak zaměstnanců nemocnice. Tady je nutné poznamenat, že každý den jde o stravování zhruba tisícovky pacientů v širokém věkovém rozpětí a s nejrůznějšími diagnózami, jimž je třeba připravovat odpovídající a hodnotnou stravu 5krát denně, snídaní začínaje a večerí konče, a o obědy pro zhruba 1 700 zaměstnanců FNO.

„Spolupracujeme se všemi klinikami Fakultní nemocnice Ostrava, takže vlastně víme o každém hospitalizovaném pacientovi, jemuž se snažíme stravu přizpůsobit doslova na míru. Staráme se však také o to, aby chutné, zdravé a po všech stránkách hodnotné pokrmy byly předkládány i našim kolegům,“ shrnuje Renata Kosmáková všechny povinnosti do dvou rozvitých vět, za nimiž se však skrývá obrovské množství práce. „Zaštiťujeme jak provozní, tak klinickou část stravovacího provozu, přičemž obě části se prolínají. Abychom byli všichni neustále v obraze, střídáme se.“

Nutriční terapeuti při své práci vycházejí ze 14 základních diet, od 0 do 13, které však lze rozvinout do nepřeberného množství variant. „Jde o takzvané diety lomené, v nichž je třeba zkombinovat více možností. Například je pacientovi doporučena dieta číslo 9, tedy diabetická, ovšem zároveň šetřící s omezením tuku a neslaná. Nebo může jít o dietu diabetickou a zároveň bezlepkovou či bez mléčných bílkovin... Jsme povinni zabezpečit takovou stravu, která bude pro pacienta přínosem, a společně s léčbou přispěje ke zlepšení jeho zdravotního stavu. Nejde však jen o samotné složení stravy, ale také o zohlednění situace, v níž se pacient nachází. Poměrně často se například setkáváme s tím, že geriatrickým pacientům nesedí zubní protéza a oni nejsou schopni jídlo dobře pokousat. Je třeba takového člověka navštívit, vše s ním pro-

brat a stravu přizpůsobit jeho možnostem. Nebo jsou zde pacienti s intolerancí k některým druhům potravin, nebo cizí státní příslušníci, jejichž způsob stravování odpovídá jejich zvyklostem a náboženskému přesvědčení. I v tomto případě jsme schopni dotyčným vyjít vstříc. Svá specifika má také stravování onkologických pacientů, kde doporučujeme individuální přípravu stravy i to, jak by měl pacient při stravování postupovat. To vše, co jsem zmínila, bychom nemohli realizovat bez skvěle fungující mezioborové spolupráce a bez dobrých vztahů se všemi pracovišti fakultní nemocnice. A také bychom se neobešli bez neustálého vzdělávání se v oboru. Jsme členy Asociace nutričních terapeutů, což nám kromě jiného

umožňuje absolvovat nejrůznější stáže, navštěvovat semináře a konference. Díky tomu vnášíme do naší práce nejnovější postupy a neustále obnovujeme skladbu jídelničky, na jehož přípravě se podílají, každý svým dílem, všichni zaměstnanci Odboru léčebné výživy a stravování FNO. V žádném případě nejde jen o nás, nutriční terapeutky, a o pracovníky kuchyně, jak by se mohlo na první pohled zdát, ale také o lidi zajišťující chod oddělení, o zaměstnance skladu, o ty, kteří se starají o čistotu nádobí i přepravku s jídlem a mnohé další. Jeden bez druhého bychom se neobešli. A společně tvoříme opravdu sehraný tým!“ konstatuje Renata Kosmáková.

Lenka Gulašiová

5. sjezd České asociace zdravotních laborantů

Ve dnech 2. a 3. prosince se v Clarion Congress Hotelu Ostrava uskutečnil 5. sjezd České asociace zdravotních laborantů. Akce se konala pod záštitou FN Ostrava, LF Ostravské univerzity, Měst-

ské nemocnice Ostrava a CGB laboratoře, a. s., a za významné podpory vystavovatelů. Nosná témata sjezdu – preanalytická fáze a diabetes mellitus – přilákala bezmála 160 zdravotních laborantů

z celé republiky.

Podle hlavní organizátorky akce Mgr. Jana Vaculová, Ph.D., prezidentky České asociace zdravotních laborantů (na snímku), zlomil tento ročník rekord v počtu účastníků, ačkoliv byl uspořádán v čase předvánočním. Setkávání zdravotních laborantů všech odborností se tak stává oblíbenou tradicí a Ostrava jen potvrzuje, že má stále co nabídnout. Podařilo se nám sestavit velmi bohatý a zajímavý odborný program, na kterém prezentovali svá sdělení také pozvaní odborníci z FN Ostrava jako např. MUDr. R. Nágelová z Interní kliniky FN Ostrava, MUDr. S. Němčanská z Oční kliniky FN Ostrava a RNDr. A. Krnáčová z ÚLD FN Ostrava. Mezi řečníky byl také zahraniční host z Anglie R. Seuke, jehož hlavní oblastí je mikrobiologie. I společenská část akce se vydařila, tentokrát jsme si k půlkulatým narozeninám nadělili stylový hudební program v Garage Clubu. Okamžitá pozitivní zpětná vazba účastníků i vystavovatelů na celý průběh sjezdu byla tím nejlepším poděkováním a současně motivací pro uspořádání dalšího společného setkání.

Mgr. Jana Vaculová, Ph.D.
vedoucí laborantka

Ústav patologie Fakultní nemocnice Ostrava a LF OU

Blahopřejeme

V prosinci slaví významné životní jubileum naši kolegové:

Miroslav Jurčík
Zuzana Páleníková
Iveta Ondrušová
Štefánia Vlachová
MUDr. Daniel Czerný
MUDr. Zdeněk Stárek
Mgr. Jitka Marcalíková
Mgr. Jana Smejkalová, Ph.D.

Děkujeme za práci, kterou jste pro naši nemocnici vykonali, a do dalších let vám přejeme radost a spokojenost v osobním životě.

Inzerce zdarma

- Nabízím ke krátkodobému pronájmu byt 1+1 po celkové rekonstrukci v Ostravě-Porubě, ulice Nábřeží SPB. Byt je plně nově vybaven, včetně kuchyně, koupelny, nábytku, TV. Pravidelný úklid je možné zajistit. Cena dohodou podle délky pobytu, při dlouhodobé dohodě výhodnější cena. Bližší informace na e-mailu: fotosarafilip@gmail.com.
- Nabízíme k dlouhodobému pronájmu byt 2+kk v ulici Gen. Sochora v Ostravě-Porubě. Byt o výměře 56 m², bez balkonu, se nachází ve 2. patře cihlového čtyřpatrového domu. Byt je po rekonstrukci a částečně vybaven (lednice, mikrovlnná trouba, kuchyňský stůl a židle, televizní stolek, pračka, vestavěná skříň v ložnici, komora s úložnými policemi). V těsné blízkosti se nachází krytý/venkovní bazén Sareza, SC Fajne. Byt bude volný od ledna 2020. V případě zájmu kontaktujte prostřednictvím tel. č.: 725 467 056.

Kongresy a semináře

- 17. ledna 2020
– Odborný hematologický seminář
- 23. ledna 2020
– Edukační den porodní asistence

Cestovní agentura Posedlost s.r.o.
www.posedlost.cz
www.senior55plus.cz
Tel. č.: 774 784 094
Možnost čerpání FKSP.

Dojemné okamžiky

V listopadu se uskutečnilo historicky první setkání rodičů předčasně narozených dětí s lékařkami a sestřičkami z oddělení neonatologie FNO. Zájem o akci, která se konala ve Světě techniky v Dolních Vítkovicích, předčil očekávání – pochlubit se svými ratolestmi a poděkovat těm, kteří se o jejich děti v prvních dnech a týdnech života starali, přijelo 150 rodin z celé Moravy. V péči odborníků oddělení neonatologie FNO, kteří dokážou doslova "vypíplat" děti narozené už ve 23. týdnu těhotenství nebo s porodní váhou pod 500 gramů, je ročně zhruba 500 předčasně narozených miminek. „Každé dítě je zázrak a tyto děti jsou zázrak dvojnásobný. Když si vzpomenu, jak ležely u nás v in-

kubátoru, a teď tady běhají, smějí se a dovádějí, dává to naší práci zase nový náboj," prohlásila s dojetím MUDr. Hana Wiedermannová, primářka oddělení neonatologie FNO. - Pet -

Galerie Ametyst

V Galerii Ametyst pokračuje výstava prací Marka Nespěšného, na níž jsou zastoupeny jak abstraktní obrazy, tak i klasické portréty a kopie starých mistrů. - red -

Jsme, čím jsme

V Muzeu a galerii Mlejn můžete až do 8. ledna navštívit výstavu prací pacientů s roztroušenou sklerózou. Výstava s názvem Jsme, čím jsme, kterou pořádá Roska Ostrava, vznikla ve spolupráci s Reveniem a RS centrem Neurologické kliniky FNO.

Nejsi rozhodnut?

Ve čtvrtek 12. prosince se ve Fakultní nemocnici Ostrava konala motivační přednáška s názvem Nejsi rozhodnut?, jejímž úkolem bylo oslovit studenty LF OU. Pro ty, kdo uvažují o působení na renomovaném pracovišti, je určitě přínosná informace, že Fakultní nemocnice Ostrava nabízí lékařům uplatnění na klinice nukleární medicíny, klinice otorinolaryn-

Děti dětem

Děti z ostravské ZŠ Gen. Píky darovaly 40 knih malým pacientům hospitalizovaným na Klinice dětského lékařství FNO. Těm knížky pomohou alespoň trochu zkrátit dlouhé chvíle v nemocnici. Děkujeme! - Pet -

gologie a chirurgie hlavy a krku, klinice dětského lékařství, klinice plicních nemocí a tuberkulózy a na neurologické klinice. Lékaře přijme také kardiologické centrum a oddělení dětské neurologie, zájem o nové spolupracovníky má také Ústav patologie FNO. Více informací naleznete na adrese <http://bit.ly/2OysBf6>.

Nemocniční listy jako čtvrtletník

Vážení čtenáři, tímto číslem končí Nemocniční listy jako měsíčník a přecházejí na čtvrtletní periodicitu vydávání. Čtvrtletník s rozšířeným obsahem a novou grafickou podobou se představí na jaře roku 2020. Děkuji všem čtenářům Nemocničních listů za dosavadní přízeň i spolupráci.

Lenka Gulašiová
vedoucí redaktorka Nemocničních listů

PENZION U ŠÍPKŮ

nabízí ubytování v jedno- a vícelůžkových pokojích. Hlídané parkoviště, wifí zdarma, možnost zapůjčení automobilu. Snídaně s donáškou na pokoj.

VELMI BLÍZKO FAKULTNÍ NEMOCNICE OSTRAVA!!!

Kontakt: 776 886 606
www.penzionusipku.cz

TENTO ZPRAVODAJ TISKNE

Czech Print Center

CZECH PRINT CENTER a.s.
Provozovna Ostrava
Na Rovince 876
720 00 Ostrava-Hrabová
Tel.: 596 668 111
www.cpcenter.cz

Vydavatel: FN Ostrava • Tel. č.: 597 372 578
• E-mail: redakce@fno.cz • Grafika a zlom: ASEITA spol. s r. o. • Foto: Petr Chodura, Jana Gojová, archiv FNO • Redakce si vyhrazuje právo krátit a upravovat dodané texty • Uzávěrka: Každý poslední pátek v měsíci • Určeno pro vnitřní potřebu FN Ostrava